

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ
UYGULAMA USUL VE ESASLARI

Amaç

MADDE 1-

- (1) Bu Uygulama Usul ve Esasları, “Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği” ile “ESOGÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği”ndeki hükümler çerçevesinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Enstitülerindeki lisansüstü eğitim-öğretim programlarının yürütülme ilkelerini tanımlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 2 –

- (1) Bu Uygulama Usul ve Esaslarında geçen;
- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- c) Bilimsel Hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde bilimsel eksikliklerini gidermek için en çok bir takvim yılı uygulanan programı,
- ç) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye, lisansüstü programlarda ders ve tez/sanat eseri/sanatta yeterlik eseri çalışması dönemlerinde rehberlik yapmak üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesini, tezsiz programlarda ise ders ve dönem projesi dönemlerinde rehberlik yapmak üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan en az doktora/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık derecesine sahip öğretim elemanını,
- d) Doktora yeterlik/sanatta yeterlik komitesi: Yeterlik sınavlarını yürütmek üzere, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişiden oluşan komiteyi,
- e) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun bir bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,
- f) DUS: Dış Hekimliği Uzmanlık Sınavını,
- g) Enstitü: Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin lisansüstü eğitim ve öğretim yapan enstitülerini,
- ğ) Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı (EABD/EASD): 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinde enstitüler için belirlenen anabilim/anasanat dallarını,
- h) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı: Lisans Üstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinde belirtilen anabilim/anasanat dallarının başkanlarını,
- ı) Enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu: Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığında, varsa yardımcıları ve enstitü anabilim/anasanat dalını oluşturan bilim dalları başkanlarından; anabilim/anasanat dalının yalnız bir bilim/sanat dalını kapsadığı ve yalnız bir yüksek lisans ve/veya doktora/sanatta yeterlik programı içerdiği durumda ise anabilim/anasanat dalında görevli tam zamanlı öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
- i) Enstitü Kurulu (EK): Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin enstitü müdür ve müdür yardımcıları ile enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- j) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): İlgili enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve ilgili enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- k) ESOĞÜ/ESUZEM: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezini;
- l) E-YDS: Elektronik (çevrimiçi) Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- m) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** İkinci danışman: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik programında öğrenimine devam eden öğrencinin tez veya uygulama konusunun özelliği gereği enstitü yönetim kurulunca atanan, yurt içi/yurt dışı bir yükseköğretim kurumunda ya da kamuda/özel sektörde çalışan en az doktora derecesine sahip kişiyi/araştırmacıyı,
- n) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- o) Öğrenci: Lisansüstü öğrenim için ilgili enstitüye kayıtlı öğrenciyi,
- ö) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
- p) Rektör: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörünü,
- r) Sanatta yeterlik danışmanı: Enstitüde kayıtlı sanatta yeterlik öğrencilerine rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulunca atanan en az doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim üyesini,
- s) Senato: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Senatosunu,
- ş) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı yansıtan dokümanı,
- t) Tez İzleme Komitesi (TİK): Biri öğrencinin danışmanı, biri ilgili enstitü anabilim dalı içinden ve biri de aynı enstitünün diğer anabilim/anasanat dallarından, gerek duyulması halinde başka yükseköğretim kurumlarının ilgili anabilim/bilim ya da anasanat/sanat dalları öğretim üyelerinden olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- u) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
- ü) ÜAK: Üniversitelerarası Kurulu,
- v) Üniversite (ESOGÜ): Eskişehir Osmangazi Üniversitesini,
- y) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- z) YÖKDİL: Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavını,
- aa) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

bb) Uzmanlık Alan Dersi: Danışman öğretim üyesinin çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılması, öğrencilere bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması, tez çalışmalarının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülmesi için uygulanacak teorik bir dersi,

cc) Seminer Dersi: Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencilerinin, alanı ile ilgili güncel ve eğitim öğretim sürecine katkı sağlayacak bir çalışmayı topluluk önünde anlatabilme ve tartışabilme yeteneğini ölçen dersi, ifade eder.

Başvuru ve Öğrenci Kabulü

MADDE 3-

- (1) Lisansüstü programlara başvuru için asgari koşullar (ALES, diploma notu, yabancı dil puanı, mülakat vb.) ve bu koşullar için gerekli belge türleri EABD/EASD kurulu tarafından belirlenir ve EK kararı olarak Senato'ya sunulur.
- (2) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Adayların yüksek lisans programlarına başvurabilmesi için ilgili EABD/EASD tarafından uygun görülen ve EK tarafından kabul edilen lisans programından birinden mezun olması gerekir.
- (3) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Adayların doktora veya sanatta yeterlik programlarına başvurabilmesi için ilgili EABD/EASD tarafından uygun görülen ve EK tarafından kabul edilen tezli yüksek lisans programından birinden mezun olması gerekir. Ancak 06/02/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.
- (4) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Adayların lisansa dayalı doktora veya sanatta yeterlik programlarına başvurabilmesi için ilgili EABD/EASD tarafından uygun görülen ve EK tarafından kabul edilen lisans programlarının birinden mezun olması gerekir.
- (5) Lisansüstü öğrencilerin başvurularında tercih ettikleri ve yerleştikleri bilim dalı/programı sonradan değiştirilemez. Ancak YÖK 100/2000 Doktora Bursu Programı kapsamında kontenjan tahsis edilmiş bir EABD/EASD'nin kontenjan alanının dışındaki bilim dalında/programda ilgili enstitü öğrencisi olup, söz konusu EABD/EASD'nin tüm bilim dallarından/programlarından öğrenci başvurusu kabul edileceği durumda, kontenjan alanı ile ilgili bilim dalı/programı dışındaki bilim dallarından öğrenci olma hakkı kazananların bilim dalı/programı, ilgili EYK kararı ile kontenjan alanı ile ilgili bilim dalı/programı olmak üzere değiştirilir. EABD/EASD kurulu önerisi ve EYK kararı ile bu durumdaki öğrencilerin danışmanları da burs alanından bir öğretim üyesi olmak üzere değiştirilir ve öğrenciye ilave dersler verilebilir.
- (6) Lisansüstü programlara başvurabilmek için, adayın ilgili diplomaya veya mezuniyet belgesine sahip olması gerekir.
- (7) Bir aday aynı enstitüdeki lisansüstü programlardan- tezsiz lisansüstü programlar hariç- bir programa; enstitü kurulunun uygun görmesi hâlinde en fazla iki programa başvuru yapabilir.
- (8) (a) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Konservatuvar programları ile güzel sanatlar, sanat ve tasarım fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden tezli yüksek lisans programlarının enstitülerdeki anasanat/anabilim dallarına öğrenci kabulünde ALES şartı aranmaz, bu anabilim/anasanat dallarına yapılan başvurularda sıralama sırasında ALES puanıyla aynı ağırlıkta kullanılmak üzere, bir giriş sınavı yapılır. Konservatuvar programları ile güzel sanatlar, sanat ve tasarım fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden doktora programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Ancak Senato kararı ile ALES için puan şartı aranabilir. Bu durumda taban puan Senato tarafından belirlenir.
(b) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemleri için mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın ALES puanları 70 olarak değerlendirmeye alınır. Bu adayların daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuruları kabul edilebilir.
(c) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Dış hekimliği doktora programlarına ya da temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için ALES puanı yerine 55 puandan az olmamak koşulu ile Senato tarafından belirlenecek DUS/TUS puanı da kullanılabilir. Tıp fakültesi mezunlarının temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmesi için ALES puanı yerine 55 puandan az olmamak koşulu ile Senato tarafından belirlenecek TUS temel tıp puanı da kullanılabilir.
- (9) Öğrenci alımında sınav uygulanan lisansüstü programlarda bilim/sanat sınavı; yazılı sınav ve/veya mülakat olarak yapılır. Yazılı ve/veya mülakat sınavlarına katılmayan adaylar, başarısız sayılır, değerlendirmeye alınmaz.
- (10) Yazılı ve mülakat sınav jürileri, ilan edilen her program için EABD/EASD başkanlığı tarafından teklif edilen “beş” öğretim üyesi arasından, EYK tarafından “üç” asıl, “iki” yedek üye olarak belirlenir. Bilim sınavı ve mülakat sınavı ilgili EABD/EASD başkanlığı tarafından düzenlenir.
- (11) Yazılı sınav ve mülakatın beraber yapılması hâlinde ağırlıklarına EABD/EASD teklifi ile EK tarafından karar verilir.
- (12) Öğrencinin mezuniyet notu (eğitimi süresince üniversitesinin kullandığı not sistemi) “4”lük sistemde ise YÖK’ün belirlediği not dönüşüm tablosuna göre hesaplanarak 100’lük sisteme çevrilir, diploma notu sadece 100’lük sistemde verilmiş ise aynen kullanılır.
- (13) Başvurular, ilgili EYK tarafından değerlendirilir ve karara bağlanır. Gerektiğinde EABD/EASD başkanlığından görüş alınabilir. Sonuçlar enstitü web sayfasında ilan edilir.
- (14) Üniversitemizde öğretim üyesi kadrosunda bulunanlar, ESOGÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğindeki asgari başvuru koşullarını sağlamaları, başvuru doktora programının anabilim dalı kurulu tarafından uygun görülmesi ve EYK onayı ile doktora programlarına kontenjan dışı kabul edilir.

Bilimsel Hazırlık Programına Öğrenci Kabulü

MADDE 4-

- (1) Bilimsel hazırlık programı, öğrencinin bu programa başladığı tarihten itibaren en fazla bir takvim yılı olup ilgili takvim yılındaki iki (2) yarıyıl ve yaz okulu bu süreye dâhildir.

- (2) Bilimsel hazırlık programına kaydolun öğrenciye danışman atanmaz, ders kayıt işlemleri EABD/EASD başkanı tarafından yürütülür.
- (3) Bilimsel Hazırlık Programına alınan öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili EABD/ EASD başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile bilimsel hazırlık öğrenimi boyunca lisansüstü programa yönelik en fazla iki (2) ders alabilir.
- (4) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Bilimsel hazırlık programında alınacak dersler her öğrenci için kayıt olduğu yarıyıl başında EABD/ EASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile kesinleşir. Bilimsel hazırlık programı en az on beş (15) yerel kredi veya yirmi bir(21) AKTS, en fazla yirmi dört (24) yerel kredi veya otuz üç (33) AKTS'lik derslerden oluşur.
- (5) Öğrenci, EABD/ EASD başkanlığının önerisiyle EYK tarafından onaylanan bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarmak zorundadır.
- (6) Bilimsel hazırlık programında öğrencinin bilimsel hazırlıktaki ilk yarıyılında başarısız olduğu bir dersin izleyen yarıyıldan açılmaması durumunda, ilgili EABD/ EASD başkanlığı tarafından yerine başka bir ders önerilebilir.
- (7) Tezsiz yüksek lisans, uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında bilimsel hazırlık uygulanmaz.
- (8) Bilimsel hazırlık dersleri, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılmaz.

Özel Öğrenci Kabulü

MADDE 5-

- 1) 2020-2021 eğitim-öğretim yılından önce özel öğrenci olarak kabul edilen öğrencilere aşağıdaki hükümler uygulanır:
 - a) **Mülga (Senato: 23.06.2021-16/03)**
 - b) **Mülga (Senato: 23.06.2021-16/03)**
 - c) **Mülga (Senato: 23.06.2021-16/03)**
 - d) **Mülga (Senato: 23.06.2021-16/03)**
 - e) **Mülga (Senato: 23.06.2021-16/03)**
 - f) **(Değişik: Senato: 20.03.2024-07.02)****(Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03)** Özel öğrenciler bir lisansüstü program kazandıkları takdirde, başarılı olmuş lisansüstü derslerini kayıtlı olduğu programın derslerinin yerine saydırmak için talepte bulunmaları halinde özel öğrenci olarak aldıkları dersleri gerekli AKTS kredi yükünün %50'sini geçmemek şartıyla EABD/EASD başkanlığının uygun görüşü ve EYK kararı ile toplam kredisine saydırabilir. En az 4 (en az 12 yerel/30 AKTS kredilik) dersi sayılan öğrencinin ders aşamasındaki azami süresinden ve toplam azami süresinden bir yarıyıl düşülerek bir üst yarıyıl intibak ettirilir.
- (2) 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren diğer üniversitelerden üniversitemize özel öğrenci olarak kabul edilen öğrencilere aşağıdaki hükümler uygulanır:
 - a) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, üniversitemizin ilgili enstitülerine, kayıtlı olduğu EABD/EASD başkanlığının ve EYK'nın onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir.
 - b) Üniversitemizde özel öğrenci olmak isteyenler kayıt oldukları enstitü yönetim kurulu kararı ile ders almak istedikleri üniversitemizin ilgili enstitüsündeki çalışma takviminde belirlenen süre içinde başvurur.
 - c) Özel öğrenci, sadece kayıtlı öğrenciler için açılmış olan derslere kaydolabilir. Yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik aşamasındaki bir özel öğrenci üniversitemizin ilgili enstitüsünde toplamda en fazla iki (2) ders alabilir.
 - d) Özel öğrenci statüsündeki öğrenci ESOGÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine tabidir.
 - e) Özel öğrenciye, aldığı dersleri ve başarı durumunu gösterir bir not durum belgesi verilir.
- (3) 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren üniversitemizden diğer üniversitelere özel öğrenci olarak giden öğrencilere aşağıdaki hükümler uygulanır:
 - a) Üniversitemizde bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, üniversitemizde kayıtlı oldukları EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK'nın onayı ile diğer üniversitelerdeki ilgili enstitülerden, özel öğrenci olarak ders alabilirler.
 - b) Diğer üniversitelerden özel öğrenci olarak ders almak isteyen öğrencilerimiz, kayıtlı oldukları ilgili enstitüye, çalışma takviminde belirlenen süre içinde başvurur.
 - c) Özel öğrenci olarak diğer üniversitelere gönderilmesi uygun görülen yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik öğrencisi toplamda en fazla iki (2) ders alabilir.
 - d) Özel öğrenci olarak gidecek öğrenciler, gittikleri enstitüde kendi enstitülerindeki zorunlu derslerin yerine ders alamazlar.
 - e) Özel öğrenci statüsündeki öğrenciler ESOGÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine tabidirler.

Kendi İmkânları İle Öğrenim Görmek İsteyen Yabancı Uyruklu Öğrenci Kabulü

MADDE 6-

- (1) Yabancı uyruklu öğrenci başvuruları her yarıyıl için başvuru takviminde belirlenen süre içinde alınır.
- (2) Yabancı uyruklu öğrenci kontenjanları, kayıt ve kabul koşulları her program için ilgili EABD/EASD'nin önerisi ile EK ve Senato tarafından belirlenir.
- (3) **Değişik: Senato: 10.09.2020-24/04** Yüksek lisans programlarına başvuran yabancı uyruklu adaylarda yabancı dil şartı aranmaz. Doktora programlarına başvuran yabancı uyruklu adaylarda en az 55 yabancı dil puanı şartı aranır. Ancak anadili ya da bir alt eğitimi veya lise eğitimi ilgili programın kabul ettiği yabancı dil ile aynı olan adayların doktora programlarına başvurularında yabancı dil şartı aranmaz.
- (4) Yüksek lisans ve doktora programlarına başvuran yabancı uyruklu adaylarda ALES puanı ve eşdeğeri puan şartı aranmaz.
- (5) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Yabancı uyruklu öğrenciler öğrenim ücreti ödemekle yükümlüdür. Öğrenim ücreti Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.
- (6) Yabancı uyruklu adaylar için ayrılan kontenjanlar çerçevesinde adayların kabulü için değerlendirme; başvuru yapılan EABD/EASD kurulu tarafından adayın mezuniyet genel not ortalaması, mezun olduğu üniversitenin dünya üniversiteler sıralamasındaki yeri ve mezun olduğu lisans programının ilgili anabilim/anasanat programına uygunluğu dikkate

alınarak yapılır. Ayrıca adayın mezun olduğu üniversite ve lisans programının YÖK tarafından denkliğinin olması, adayın tercih edilmesinde önceliklidir.

- (7) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Başvuruları kabul edilen adayların Üniversitemiz Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinden (ESOGÜ TÖMER) alınmış ya da onaylanmış en az C1 düzeyinde Türkçe bildiklerini gösteren bir belgeyi ibraz etmeleri gerekir. Kayıt hakkı kazanan öğrencilerin C1 düzeyinde Türkçe Yeterlik Belgesi olmaması durumunda Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (ESOGÜ TÖMER) Türkçe Hazırlık sınıfına kayıt yaptırmak ve kayıt belgesini derslerin başlangıcını takip eden ilk dört hafta içinde enstitüye teslim etmek zorundadır. Başvurduğu programa göre bir alt eğitimi Türkiye’de tamamlamış olanlardan ve İngilizce programlara kabul edilen adaylardan C1 belgesi istenmez.
- (8) Başvuruları kabul edilen adayların Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinden (ESOGÜ TÖMER) en az C1 düzeyinde Türkçe bildiklerini gösteren bir belgeyi en geç bir yıl içerisinde alamadıkları takdirde Enstitüyle ilişkileri kesilir.
- (9) Bir alt eğitimi farklı alandan (ayrı çıkışlı) olan yabancı uyruklu öğrencilere Madde 4’deki hükümlere göre bilimsel hazırlık programı uygulanır.

Yatay Geçiş İle Öğrenci Kabulü

MADDE 7-

- (1) Başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılını tamamlamış ve genel not ortalaması 4,00 üzerinden en az 3,00 olan ve almış olduğu tüm derslerden başarılı olan öğrenci, üniversitemizin aynı lisansüstü programına yatay geçiş yoluyla kabul edilir.
- (2) Yatay geçiş başvurusunda bulunan adayın, başvurduğu programın giriş koşullarını sağlaması, programa öğrenci alınan en son yarıyıldan son sırada kabul edilen en düşük başarı puanlı öğrencinin başarı puanına eşit ya da daha yüksek bir puana sahip olması gerekir. Değerlendirme, en son yarıyıldan giren öğrenciler için hesaplanan başarı puanı yöntemine göre yapılır.
- (3) Yatay geçiş için kontenjanlar, EABS/EASD önerisi, EK kararı ve Senato onayı ile belirlenir.
- (4) Hangi anabilim/anasanat dalları arasında yatay geçiş yapılabileceği ve yatay geçiş kontenjanları enstitü EABD/EASD’nin görüşü alınarak EK kararı ve Senato onayı ile her yarıyıl başında belirlenir ve ilan edilir.
- (5) Yatay geçişi kesinleşen öğrencinin kabul edildiği programdaki ders yükümlülüklerinin hangilerinden muaf tutulacağı danışmanın ve EABD/EASD başkanlığının görüşü alınarak EYK kararı ile belirlenir.
- (6) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Üniversitemizde araştırma görevlisi kadrosuna atanıp başka bir üniversitede öğrenim gören araştırma görevlileri, kayıtlı öğrencisi olduğu lisansüstü programın üniversitemizde mevcut olması durumunda, kontenjan ve başarı koşuluna bakılmaksızın EABD/EASD kurulu önerisi, EYK kararı ve Senato onayı ile yatay geçiş yapılabilirler.
- (7) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Yatay geçiş başvurusunda bulunabilmek için disiplin cezası almamış olmak gerekir.
- (8) Aynı veya farklı enstitüler arasındaki tezsiz yüksek lisans programından aynı adlı tezli yüksek lisans programına geçişlerde yukarıdaki aynı esaslar uygulanır.
- (9) Yabancı uyruklu öğrenciler için de yukarıdaki aynı esaslar uygulanır.
- (10) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Yatay geçişi kabul edilen ve en az 4 (en az 12 yerel/30 AKTS kredilik) dersi sayılan öğrenci ders aşamasındaki azami süresinden ve toplam azami süresinden bir yarıyıl düşülerek bir üst yarıyıla intibak ettirilir.

Kayıt Yenileme

MADDE 8-

- (1) Öğrencinin lisansüstü programa ilk kayıt yaptırdığı tarihten itibaren kayıt yenileyip yenilemediğine bakılmaksızın geçirdiği tüm yarıyıllar azami öğrenim süresine sayılır.
- (2) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Öğrenciler, tüm öğretim süresince, her yarıyıl başında belirlenen süre ve yöntemle göre kayıt yenilemek zorundadır. Kayıt yenileyecek tüm öğrenciler Akademik Takvimde belirtilen tarihlerde, bulundukları aşamaya göre ders/yeterlik/tez önerisi/uzmanlık alan dersi/seminer dersi, tez çalışması/dönem projesi dersi için kayıt işlemini yapmak zorundadır. Kayıt yenilenmemiş olan yarıyıl, öğrenim süresinden sayılır. Kayıt süresi içerisinde kaydını yenilemeyen ve katkı payı veya öğrenim ücretini ödemeyenlerin kaydı yapılmaz ve yenilenmez, bu durumdaki öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamaz. Öğrenciler kayıtlı oldukları programın normal öğrenim sürelerini (yüksek lisans için 4 yarıyıl, doktora için 8 yarıyıl) aşmaları durumunda her yarıyıl akademik takvimde belirlenen tarihlerde katkı payı ve/veya öğrenim ücreti ödemek zorundadır.
- (3) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Tezli yüksek lisans programlarındaki öğrencilerin tez aşamasına geçebilmesi için, EABD/EASD Başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçmeli en az 7 ders ve seminer dersinden oluşan ve en az iki yarıyıl kapsayan toplam en az “60” AKTS kredilik dersten başarılı olması gerekir. Ders aşamasında alınmış ve başarılı olmuş olan toplam 60 AKTS’nin üzerindeki dersler mezuniyet için gerekli AKTS hesabına dâhil edilmez. Öğrenci, tez aşamasında en az iki dönem Uzmanlık Alan Dersi ve Yüksek Lisans Tez Çalışması dersinden oluşan toplam en az 60 AKTS kredilik dersten başarılı olmak zorundadır.
- (4) **(Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03)** Doktora programlarındaki öğrencilerin yeterlik aşamasına geçebilmesi için, EABD/EASD Başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçmeli en az 7 ders ve seminer (lisansa dayalı doktorada en az 15 ders ve bir seminer) dersinden oluşan ve en az iki yarıyıl (lisansa dayalı doktorada en az dört yarıyıl) kapsayan toplam en az “60” AKTS (lisansa dayalı doktorada toplam en az 120 AKTS) kredilik dersten başarılı olması gerekir. Ders aşamasında alınmış ve başarılı olmuş olan 60 AKTS’nin (lisansa dayalı doktorada toplam 120 AKTS’nin) üzerindeki dersler mezuniyet için gerekli AKTS hesabına dâhil edilmez. Öğrenci, yeterlik aşamasında ise doktora yeterlik dersine (30 AKTS) kaydolar. Bu ders EABD/EASD başkanı, danışman ya da enstitü

adına ve ücretsiz olarak açılır. Enstitü adına açılması durumunda, yeterlik komitesinin önerisi doğrultusunda EYK kararı ile onaylanan başarı notu enstitü yetkilisi tarafından YT veya YZ olarak sisteme işlenir. Bu dersin en erken derslerin tamamlandığı yarıyılı izleyen yarıyıldan itibaren, en geç ise beşinci yarıyıldan itibaren (lisansa dayalı doktora en geç yedinci yarıyıldan itibaren) alınması ve yeterlik sınavına girilmesi zorunludur.

- (5) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Doktora/sanatta yeterlik veya lisansa dayalı doktora öğrencisi olup yeterlik sınavını başaran öğrenci, izleyen yarıyıldan itibaren Tez Önerisi Dersi'ne kayıt olur. Öğrenci yeterlik sınavını başardığı tarihi izleyen en geç altı ay içinde tez önerisi savunma sınavına girmek zorundadır. Tez Önerisi Dersi'nin yerel kredisi sıfır olup, 30 AKTS üzerinden değerlendirilir. Bu ders ilgili EABD/EASD başkanı, tez danışmanı ya da enstitü adına ücretsiz olarak açılır. Öğrencinin tez önerisi savunma sınavı sonucuna göre Tez Önerisi Dersi'nin başarı notu enstitü tarafından YT veya YZ olarak sisteme girilir.
- (6) Tez önerisi dersini başarıyla tamamlayan öğrenci, izleyen yarıyıldan itibaren Uzmanlık Alan Dersi ve Doktora Tez Çalışması dersine kaydolur. Tez izleme sınavı her yarıyıl bir kez yapılır. Öğrenci azami süresi içinde en az üç kez tez izleme sınavına girmek ve başarılı olmak zorundadır. Azami süresi içinde üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez tez izleme sınavında başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.
- (7) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Yüksek lisans öğrencileri doktora programlarından en fazla iki seçmeli ders alabilir. İlgili EYK'nin uygun bulmaması durumunda ise yüksek lisans öğrencileri doktora programlarının derslerini alamaz. Doktora/sanatta yeterlik öğrencileri yüksek lisans öğreniminde almamış olmak şartı ile en fazla iki yüksek lisans dersi alabilirler.
- (8) Bir öğrencinin ders aşaması boyunca bir öğretim üyesinin zorunlu/seçmeli derslerinden en fazla kaç tanesini alabileceğini EYK sınırlayabilir.
- (9) Tüm programlardaki Seminer dersi en erken ders aşamasının ikinci yarıyılında alınır.
- (10) Tezsiz yüksek lisans programı, en az 10 ders ve dönem projesi dersinden oluşur. Bu programı bitirme süresi en az iki en fazla üç yarıyıldır. Bu programda öğrencinin, enstitünün hazırladığı formata uygun olarak hazırlamış olduğu dönem projesinin basılı halini söz konusu yarıyıldan itibaren derslerin bittiği son güne kadar danışmanına, danışman tarafından imzalanmış dönem projesini de en geç yarıyıl sonu notlarının sisteme girildiği son güne kadar enstitüye teslim etmesi zorunludur.
- (11) Öğrencinin danışmanı ile birlikte seçtiği dersleri, danışman öğretim üyesi kendisine tanınan süre içerisinde onaylar. Danışman gerekli gördüğü durumlarda öğrencinin seçmiş olduğu derslerin değiştirilmesini önerebilir.
- (12) Öğrenci, ikinci danışmanı bulunması durumunda, Uzmanlık Alan Dersini birinci danışmanından alır.
- (13) Kayıt yenileyemeyen öğrencilerin mazeret başvuruları akademik takvimde belirtilen süre içinde alınır. Sağlık, doğal afet, tutukluluk, mahkûmiyet ve diğer nedenlerle durumlarını belgeleyen öğrencilerin mazeretleri EYK tarafından değerlendirilir. Süresi dışındaki başvurular değerlendirmeye alınmaz.
- (14) Kayıt yenilemeyen öğrenci kayıt yenilemediği dönemde öğrencilik haklarından yararlanamaz ve kayıt yenilemediği dönem öğrenim süresinden sayılır.
- (15) Kayıt yenilemeyen öğrenciler kayıt yenilemedikleri dönemlerde derslere devam edemezler, ders, yeterlik, tez önerisi, tez izleme, tez savunma sınavlarına katılamazlar ve dönem sonunda tezlerini teslim edemezler.
- (16) Kayıt yenileyip yenilemediğine bakılmaksızın tez öneri ve tez izleme sınavlarına girmeyen öğrenciler ilgili dönemde başarısız sayılırlar.

Farklı Enstitüden/Üniversiteden Ders Alma

MADDE 9-

- (1) Öğrencinin kayıtlı olduğu enstitüde açılmamış olmak kaydı ile farklı enstitüde/üniversitede açılmış olan lisansüstü derslerden sadece seçmeli olanlar alınabilir.
- (2) Farklı enstitüden/üniversiteden ders alma işlemi, öğrenci danışmanının uygun görüşü ve EABD/EASD başkanının onayını içeren talep ile EYK kararı sonucunda gerçekleşir. Bu şekilde alınan ders sayısı öğrenim süresi boyunca ikisi geçemez.

II. Öğretim ve Uzaktan Öğretim Programlarından Ders Alma

MADDE 10-

- (1) Tezli Yüksek Lisans programlarına kayıtlı öğrenciler, Senato tarafından tezsiz yüksek lisans programları için belirlenen ücreti ödemek kaydıyla danışman öğretim elemanının uygun görüşü ve EABD/EASD başkanlığının onayı ile kendi programındaki tezsiz yüksek lisans programlarından en fazla iki ders alabilir.
- (2) **(Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03) (Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03)** Her yarıyıldan itibaren eğitim-öğretim dönemi başlamadan en geç dört hafta önce Senato tarafından uygun görülmesi ve Yükseköğretim Kurulu'na bildirilmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarındaki her bir yarıyıldan itibaren derslerin AKTS kredilerine göre en fazla %30'u uzaktan öğretim yolu ile verilebilir. Her yarıyıldan itibaren eğitim-öğretim dönemi başlamadan en geç dört hafta önce Senato tarafından uygun görülmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarında yüz yüze yürütülen her bir ders özelinde ilgili dersin bir kısmı, toplam ders saatinin/müfredatının %30'unu aşmamak şartı ile, uzaktan öğretim yoluyla verilebilir.
- (3) Doktora programı öğrencileri tezsiz yüksek lisans programlarından ders alamaz.

Derslerin Açılması ve Zorunlu Dersler

MADDE 11-

- (1) **(Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03) (Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03)** İkinci öğretim ve uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında, dönem projesi dersi hariç bir dersin açılabilmesi için en az on beş (15) öğrencinin derse kayıtlı olması gerekir. Bir tezsiz yüksek lisans programına herhangi bir yarıyıldan itibaren yeni öğrenci alınmaz ise veya devam eden öğrenci sayısı 15 öğrenciden az ise daha az sayıda öğrenci ile de ders açılabilir.
- (2) Zorunlu derslerle ilgili olarak;

- a) Bir programa kayıt olan öğrenci söz konusu programın zorunlu ders(ler)ini açılmışsa kayıt olduğu ilk yarıyıl da öncelikle alır, öğrenci söz konusu programın zorunlu ders(ler)ini başaramadığında tekrar alır. Başarısız olunan zorunlu ders(ler) yerine seçmeli ders(ler) alınmaz.
- b) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Öğrenci zorunlu derslerden “bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını” içeren dersi, EABD/EASD kurulu önerisi ve EYK kararı ile diğer programlardan da alabilir.
- c) Başarısız olunan zorunlu ders(ler) izleyen yarıyıl da açılmış ise öncelikle alınır.
- d) Anabilim dalları zorunlu ders(ler)in, gerekiyorsa iki yarıyıl da açılmasını önerebilir.
- e) Lisans derecesi ile doktora programına (lisansa dayalı doktora) kayıt olan öğrenci söz konusu programın hem yüksek lisans hem de doktora programının zorunlu derslerini alır.
- f) Yüksek lisans programlarında zorunlu ders(ler)in açılması için dersi söz konusu programın bir öğrencisinin alması yeterlidir.
- g) Bir lisansüstü programda açılan zorunlu derslerin kredisi, toplam kredi miktarının yarısını geçemez.
- h) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Yüksek lisans ve doktora programlarındaki seçmeli dersler, dersin önerildiği ve ilgili kurul kararıyla onaylandığı yarıyıl da bakılmaksızın, bir eğitim öğretim yılında bir kez olmak üzere güz veya bahar yarıyılında, zorunlu hallerde ilgili EYK’nın uygun bulması durumunda her iki yarıyıl da açılabilir.

Kapatılan Ders Yerine Başka Derse Kaydolma

MADDE 12–

- (1) Ders kayıt işlemleri sonunda kapatılan dersler akademik takvimde belirlenen tarihte ilgili enstitülerin internet sayfalarında ilan edilir.
- (2) İlan edilen listelere göre kapatılan dersi bulunan öğrenciler açılan diğer derslere akademik takvimde belirlenen ekle-sil tarihlerince danışman onayı ile kaydolur.
- (3) Açılması önerilen dersler, Madde 11’de belirtilen ölçütlere göre açılır. Buna göre kapatılan derslerin tekrar açılması söz konusu değildir. Kapatılan ders yerine derse kaydolma işlemini süresi içinde yapmayan öğrencilere mazeret hakkı verilmez.
- (4) Danışmanın görevli, raporlu ve izinli olduğu hallerde kapatılan ders yerine başka bir derse kayıt işlemi ilgili EABD/EASD başkanının onayı ile yapılır.

Kredi Aktarma ve Ders Saydırma

MADDE 13–

- (1) Yeni kayıt olan öğrenciler, önceki öğrenimlerinde veya özel öğrenciliklerinde alıp başardıkları ve başka bir diploma programı için kullanmadıkları derslerini saydırmak için kayıt oldukları yarıyılın ilk 4 haftası içinde, danışman ve EABD/EASD onayı ile ilgili enstitüye başvurur. Daha sonra yapılacak başvurular kabul edilmez.
- (2) Özel öğrenci olarak ders almış ve lisansüstü programa kabul edilen öğrencinin özel öğrenciliğinde alıp başardığı derslerin kendi EABD/EASD ile ilgili lisansüstü derslerinden geçme notu yüksek lisans için CC, doktora/sanatta yeterlik için CB ve üstünde olanlar sayılabilir. Lisansüstü programa kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemlerinde, muafiyet verilen dersler ilgili lisansüstü eğitiminde verilen derslerin %50’sini geçemez. Diğer yükseköğretim kurumlarından özel öğrenci olarak alınan derslerin yüksek lisans ve doktora programları için en fazla ikisi kabul edilir. Bu dersler, programdaki kredi toplamından düşülebilir. Toplam krediden düşülecek dersler, danışman ve EABD/EASD başkanının önerisi ve EYK kararı ile kesinleşir.
- (3) İlgili enstitüde bir yüksek lisans veya doktora programına kayıt olan öğrencilerin diğer üniversitelerden alıp başardıkları derslerden en çok ikisi sayılır. Bu derslerde BB ve üzeri başarı notu olanlar değerlendirmeye alınır. Programa sayılacak zorunlu derslerin içeriklerinin eşdeğerlikleri, içeriğin ilgili enstitü ders içeriği ile en az %75 benzer olması koşulu dikkate alınarak EABD/EASD kurulunun olumlu görüşü ve EYK kararı ile kesinleşir. Yatay geçişte ve diğer yükseköğretim kurumlarından 100’lük sistemde alınan notların kabulünde Senato tarafından belirlenen dönüşüm çizelgesi uygulanır.
- (4) İlgili enstitüden ilişkisi kesilip tekrar aynı enstitüde başka bir programa kayıt olan yüksek lisans/doktora öğrencisinin ilişkisinin kesildiği programda alıp başarılı olduğu notu BB ve üstü derslerden yüksek lisans ve doktora öğrencileri için en fazla ikisi, lisansa dayalı doktora öğrencileri için en fazla dördü danışmanın ve EABD/EASD başkanının onayı ile ilgili EYK tarafında kabul edilir.
- (5) İlgili enstitüden ilişkisi kesilip tekrar aynı programa kayıt olan yüksek lisans/doktora öğrencilerinin ilişkisinin kesildiği programda alıp başarılı olduğu notu BB ve üstü dersleri danışmanın ve EABD/EASD başkanının onayı ile ilgili EYK tarafından kabul edilir.
- (6) En az 4 (en az 12 yerel/30 AKTS kredilik) dersi kabul edilen öğrenci bir üst yarıyıl da intibak ettirilir ve intibak ettiği süre kadar azami süresinden düşülür.
- (7) **Mülga (Senato: 20.03.2024-07/02)**
- (8) Ders saydırması yapan öğrenciler EABD/EASD güncel zorunlu derslerine tabidir.
- (9) **(Ek: Senato: 23.06.2021-16/03)** Yeni kayıt olan öğrencilerin önceki öğrenimlerinde alıp başardıkları derslerin ilgili enstitünün **zorunlu/seçmeli** derslerine eşdeğer sayılma işlemleri:
 - a) Yeni kayıt olan öğrencilerin önceki öğrenimlerinde alıp başardıkları ve bir diploma derecesi için **kullanmadıkları** derslerin ilgili enstitünün **zorunlu** derslerine eşdeğer sayılmalarında;
 - i. Eşdeğer sayılması istenen dersin adının eşdeğer sayılacak ders ile aynı olması gerekmez.
 - ii. Eşdeğerlik değerlendirmesinde eşdeğer sayılması istenen dersin yerel veya AKTS kredisi ile içeriği dikkate alınır.
 - iii. Bir dersin eşdeğer sayılabilmesi için yerel kredisinin **en az 2** veya AKTS kredisinin **en az 5** olması gerekir. **Bu koşulu sağlayan** ve eşdeğer sayılan dersin yerel veya AKTS kredisinin enstitünün ilgili dersinin yerel veya AKTS kredisinden düşük olması durumunda, eşdeğer sayılan dersin yerel ve/veya AKTS kredisi enstitünün ilgili dersinin yerel ve/veya AKTS kredisine eşit kabul edilir.

- iv. Akademik not ortalaması hesabına katılan bir dersin yerine eşdeğer sayılacak dersin başarı notu “Yeterli, Başarılı, Geçer” vb. şeklinde ise sisteme harf notu BB olarak işlenir. Ancak öğrenci eşdeğerlik kararını takip eden 15 gün içinde söz konusu dersin başarı notunu gösteren ve ilgili enstitüden alınmış onaylı bir belgeyi getirdiği takdirde eşdeğer sayılan dersin harf notu yeniden değerlendirilebilir.
- b) Yeni kayıt olan öğrencilerin önceki öğrenimlerinde alıp başardıkları ve bir diploma derecesi için **kullanmadıkları seçmeli** derslerin ilgili enstitünün derslerine eşdeğer sayılmasında;
- i. Eşdeğerlik talep edilen dersin Yerel kredisinin **en az 3** veya AKTS kredisinin **en az 7,5** olması gerekir. **Bu koşulu sağlayan** ve eşdeğerliği kabul edilen dersin yerel veya AKTS kredisi, ilgili EABD/EASD’nin seçmeli derslerinin yerel veya AKTS kredisine eşit kabul edilir.
- c) Yeni kayıt olan öğrencilerin önceki öğrenimlerinde alıp başardıkları ve bir diploma derecesi için **kullanılmış** olan derslerden ilgili enstitü **zorunlu** derslerine muafiyet verilebilmesi için; önceki öğrenimde alınan dersin yerel kredisinin **en az 2** veya AKTS kredisinin **en az 5** olması gerekir. Muafiyet verilmesi durumunda başarı notu **MUAF (MU)** olarak işlenir ve not ortalaması hesabına katılmaz. Öğrenci bu durumda muafiyet verilen derslerin yerine, ders aşaması için gerekli olan yerel ve AKTS kredilerini sağlayacak şekilde, seçmeli dersler almalıdır.

Derslere Devam ve Değerlendirme

MADDE 14–

- (1) Lisansüstü programlarda devam zorunludur. Öğrencilerin devam durumları, ilgili öğretim üyesi tarafından takip edilir ve değerlendirilir. Derse devam oranı teorik derslerde %70’in, uygulamalı derslerde %80’in altında kalan öğrenciler, ilgili dersin yarıyıl sonu, bütünleme ve mazeret sınavına giremez ve başarısız sayılırlar. Başarısız oldukları dersleri tekrar ederler.
- (2) Her ders için yarıyıl içinde yapılan çalışmalar ve ara sınavlar ile yarıyıl sonu sınavının başarı notuna hangi oranlarda katılacağı öğretim üyesi tarafından yarıyıl başında belirlenir ve öğrenci bilgi sisteminde duyurulur. Derslerin yarıyıl içi değerlendirmelerinin toplamının oranı %40’ın altında, %60’ın üzerinde olamaz. Derslerin yarıyıl sonu değerlendirme sonucunun oranı %40’ın altında, %60’ın üzerinde olamaz. Ancak tez önerisi dersi, uzmanlık alan dersi, seminer dersi, dönem projesi ve tez çalışması bu kuralın dışındadır. Uzaktan öğretim programlarında ise bu oran ilgili mevzuata göre düzenlenir.
- (3) Tüm enstitülerdeki tezli/tezsiz yüksek lisans/ doktora ve sanatta yeterlik programlarında,
- a) Derslerin (zorunlu/seçmeli/seminer) yarıyıl AKTS kredi değeri ilgili EK tarafından belirlenir. Mezuniyet için zorunlu/seçmeli dersler ile bir seminer dersinden en az 60 AKTS (lisansa dayalı doktora 120 AKTS) alınmış ve başarılmış olmalıdır.
- b) Yüksek Lisans Tez Çalışması Dersinin bir yarıyıllık AKTS kredi değeri “25”tir. Uzmanlık Alan Dersinin bir yarıyıllık AKTS kredi değeri “5”tir. Mezuniyet için bu derslerden toplamda en az 60 AKTS kredi değerinde alınarak başarılmış olmalıdır. Yüksek Lisans Tez Çalışması dersi anabilim dalı başkanı/danışman adına açılır.
- c) Doktora/Sanatta Yeterlik Tez Çalışmasının bir yarıyıllık AKTS kredi değeri “25”tir. Uzmanlık Alan Dersinin bir yarıyıllık AKTS kredi değeri “5”tir. Mezuniyet için Doktora/Sanatta Yeterlik Tez Çalışması Dersi ve Uzmanlık Alanı Dersinden toplamda en az 120 AKTS kredi değerinde ders alınarak başarılmış olmalıdır. Doktora/Sanatta Yeterlik Tez Çalışması Dersi anabilim dalı başkanı/danışman adına açılır.
- ç) Yüksek lisans programlarında tez önerisi EYK tarafından kabul edilmiş öğrencinin Uzmanlık Alan Dersine kaydolabilmesi için tez konusunun YÖKSİS veri tabanına girilmiş olması ve Tez Veri Giriş Formu ile birlikte en geç bir ay içinde enstitüye sunulması onaylanmış olması gerekir. Bu işlemi yapmayan öğrenci, Uzmanlık Alan Dersine kayıt olamaz.
- d) Dönem projesi dersinin yarıyıl AKTS kredi değeri ilgili EK tarafından belirlenir.
- e) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Derslerini tamamlayan doktora öğrencisi yeterlik sınavına girebilmek için Doktora Yeterlik Dersine kayıt olur. Bu dersin AKTS kredi değeri “30” dur.
- f) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci Tez Önerisi Sınavına girebilmek için Tez Önerisi Dersine kayıt olur. Tez Önerisi Dersinin AKTS kredi değeri “30”dur. Bu ders anabilim dalı başkanı/tez danışmanı/enstitü adına ve ücretsiz olarak açılır.
- (4) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Tezli yüksek lisans ve doktora programlarında her dönem için ders planlarında bir yarıyıldan fazla “30” AKTS kredi değerinde ders bulunması zorunludur. Zorunlu durumlarda bu sınırı aşılması EYK tarafından karara bağlanır.
- (5) Tezsiz yüksek lisans programlarında her dönem için ders planlarında yer alan tüm dersler alınır.
- (6) İlgili yarıyıldan açılan derslerin lisansüstü haftalık ders programlarına göre düzenli olarak yapılma sorumluluğu EABD/EASD başkanlığına aittir.
- (7) Notu DZ, İZ, YZ olan dersler ile yüksek lisans CC, doktora/sanatta yeterlikte CB’nin altında olan zorunlu dersler tekrar alınır. Seçmeli derslerin yerine ise aynı dersler veya eşdeğerliği ilgili EABD/EASD tarafından onaylanmış başka dersler alınır.
- (8) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Tezli/tezsiz yüksek lisans programlarında en düşük ders geçme notu CC olup genel not ortalaması tezli yüksek lisans programlarında en az 3,00/4,00, tezsiz yüksek lisans programlarında ise 2,50/4,00 olmak zorundadır. Doktora/sanatta yeterlikte ise en düşük ders geçme notu CB olup, genel not ortalaması en az 3,00/4,00 olmak zorundadır. Öğrenci, genel not ortalamasını sağlamak için başarılı olduğu dersler arasından en düşük notla tamamladığı dersleri, azami ders alma süresi içinde tekrar alır.
- (9) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Bilimsel Hazırlık programlarında, dersin alındığı programın esasları uygulanır. Tezli yüksek lisans en düşük ders geçme notu CC olup genel not ortalaması en az 2,00/4,00 olmak zorundadır. Doktora/sanatta yeterlikte ise en düşük ders geçme notu CB olup, genel not ortalaması en az 2,50/4,00 olmak zorundadır. Öğrenci, genel not ortalamasını sağlamak için başarılı olduğu dersler arasından en düşük not alarak başarılı olduğu dersleri, azami ders alma süresi içinde tekrar alır.

- (10) Farklı üniversitelerden EYK kararı ile alınan derslere ait başarı durumu enstitülerde uygulanan not sistemine göre değerlendirilir ve EYK kararı ile kesinleşir.
- (11) **Değişik: Senato: 13.01.2021-01/03** Her derse ait değerlendirme (yazılı, sözlü, ödev, proje, CD-DVD, etkinlik vb.) sınav evrakı (sınav kâğıtları, sınav tutanağı, sorular, cevap anahtarı ve dönemlik yoklama listesi, sınav yoklama listesi) ilgili öğretim üyesi tarafından dönem sonunda gerekli açıklamaların ve imzaların üzerinde yer aldığı bir zarf içerisinde enstitü müdürlüklerine tutanakla teslim edilerek iki yıl süre ile birim arşivinde saklanır.

Ders Tekrarı ve Sınav Notuna İtiraz

MADDE 15–

- (1) Öğrenci, başarısız olduğu “zorunlu” ders veya dersleri tekrarlamak zorundadır.
- (2) Öğrenci kaydolduğu yarıyıl itibarıyla programındaki güncel zorunlu derse tabidir.
- (3) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Başarısız olunan seçmeli derslerin yerine danışman önerisiyle aynı kredi değerinde başka seçmeli dersler alınabilir.
- (4) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Öğrenci sınav sonuçlarının açıklanmasını izleyen ilk beş iş günü içinde enstitü müdürlüğüne vereceği dilekçeyle sınav sonuçlarına itiraz edebilir. İtiraz, üç gün içinde EABD/EASD dersi veren öğretim elemanının da içinde olduğu, üç kişilik bir komisyon kurularak değerlendirilir ve sonuç enstitüye bildirilir. Herhangi bir maddi hata tespit edilirse not düzeltilmesi ilgili EYK’nin onay vermesi durumunda yapılır.
- (5) Öğrenci bilgi sisteminde açıklanan başarı notlarına ilişkin herhangi bir maddi hatanın yapılmış olduğu öğretim üyesince tespit edilirse, öğretim üyesi ilgili EABD/EASD başkanlığına notların sisteme son giriş gününü takip eden en geç 7 iş günü içinde gerekçe ve nedenlerini (otomasyona hatalı giriş, eksik ve/veya yanlış hesaplama) belirten bir dilekçe ve düzeltmeye esas olacak ekleri ile başvurarak düzeltme talebinde bulunabilir. Bu talep, ilgili EABD/EASD başkanlığınca değerlendirilir. Eğer maddi hata varsa, not düzeltimi, EYK tarafından görüşülüp karara bağlanır.
- (6) Lisansüstü programlara giriş için yapılan bilim sınavlarına itiraz süresi sonuç açıklama tarihinden itibaren iki (2) iş gündür. İtiraz, ilgili EYK tarafından görüşülüp karara bağlanır.

Danışmanlık, Danışman Atama ve Danışman Değişikliği İlkeleri

MADDE 16 –

- (1) Danışman, öğrenciye tezli programlarda ders ve tez/sanat eseri/sanatta yeterlik eseri çalışması dönemlerinde, tezsiz programlarda ise ders ve dönem projesi dönemlerinde rehberlik yapar. Danışman, öğrenci mezun oluncaya kadar ders alma/ders kaydı/yeterlik/tez önerisi savunması/tez izleme/tez çalışması/dönem projesi sürelerinin takibi, değerlendirilmesi ve teslimi konularında da danışmanlık yapar.
- (2) Danışman, üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından atanır. Devam eden bir tez çalışmasında öğretim üyeliğinden ayrılan veya herhangi bir nedenle danışmanlık yapmak istemeyen öğretim üyesinin yerine, üniversite içinden bir öğretim üyesi EABD/EASD kurulu önerisi ve EYK kararı ile yeni danışman olarak atanır. Tez çalışmasının niteliğinin gerektirdiği şartlarda üniversite içinden öğretim üyesi bulunamaması halinde, üniversite dışından bir öğretim üyesi EABD/EASD kurulu önerisi ve EYK kararı ile yeni danışman olarak atanabilir. Bu durumda önerilen danışmanın özgeçmişi başvuruya eklenir. Öğrenci, mevcut tez konusunu bütün haklarıyla birlikte yeni danışmanıyla çalışmaya devam edebilir. Tezsiz programlarda ders ve dönem projesi süresince rehberlik yapmak üzere EYK tarafından en az doktora derecesine sahip bir öğretim elemanı da danışman olarak atanabilir.
- (3) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Mevcut danışmanıyla tez çalışmasına devam etmek istemeyen öğrencinin talebi üzerine EABD/EASD ve EYK kararı ile öğrenciye yeni bir danışman atanabilir. Bu durumda öğrenci, tez çalışmasına yeni bir tez konusu ile ya da önceki danışmanın feragat etmesi durumunda önceki tez konusuyla devam edebilir.
- (4) Emeklilik, istifa ve başka kuruma nakil gibi çeşitli nedenlerle Üniversite ile ilişkisi kesilen öğretim üyesinin üzerindeki henüz tez aşamasına geçmemiş olan danışmanlıkları sona erer. Tez aşamasındaki danışmanlıklar ise gerekli görülmesi halinde ilgili EABD/EASD kurulunun teklifi ve EYK kararı ile devam edebilir.
- (5) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Diş hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin danışman olabilmesi için en az bir yüksek lisans tezini başarıyla yönetmiş olması (ikinci danışmanlık hariç) gerekir.
- (6) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışmanı gerektirdiği durumlarda üniversite içinden veya dışından ikinci danışman atanabilir. İkinci danışman, danışmanın talebi ve EABD/EASD başkanının onayı üzerine EYK kararı ile atanır. Bu durumda üniversite dışından önerilen ikinci danışmanın özgeçmişi başvuruya eklenir. Tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik yapan öğrencinin tez veya uygulama konusunun özelliği gereği EYK tarafından atanan ikinci danışman, yurt içinde veya yurt dışında bir yükseköğretim kurumunda ya da farklı bir kamu kurumu veya özel sektörde çalışıyor olmalı ve en az doktora derecesine sahip olmalıdır.
- (7) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** İlgili EABD/EASD başkanlığı; öğrencilerin danışman tercihlerini ve öğretim üyelerinin görüşlerini dikkate aldıktan sonra danışman önerilerini EABD/EASD kurul kararı ile her yarıyıl ilgili enstitüye gönderir. Danışman ataması, ilgili EYK kararıyla kesinleşir. Danışman önerisinin zamanında yapılmaması halinde ilgili EYK doğrudan danışman atayabilir. Öğrenciye danışman atanıncaya kadar ilgili EABD/EASD başkanı, öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri için danışmanlık görevini yürütür. Birden fazla bilim dalından oluşan EABD/EASD başkanlıkları için öğrencinin kayıtlı olduğu bilim dalındaki sorumlu öğretim üyesi danışmanlık görevini yürütür.
- (8) Lisansüstü öğrencilerin eş, kardeş, çocuk vb. gibi birinci dereceden akrabaları ya da yakınları ilgili öğrencinin tez danışmanı ve/veya ikinci tez danışmanı olarak atanamazlar. Sınav jürilerinde ve tez izleme komitelerinde görev alamazlar.
- (9) Bilimsel hazırlık aşamasında olan öğrenciler için danışman ataması yapılmaz. Bilimsel hazırlık programı süresince ilgili EABD/EASD başkanı danışmanlık görevini yürütür.
- (10) Öğretim üyesinin üç aydan fazla yurtdışında görevli olduğu durumda ilk üç aydan sonra ücretlendirme yapılamaz.

- Görevlendirmenin altı ayı aşması durumunda öğretim üyesinin danışmanlık görevi düşer ve yerine yeni danışman atanır.
- (11) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Tez aşamasında bir öğrencinin ya da danışmanının danışman değişiklik talebi, en erken mevcut danışman ile bir yarıyıl birlikte çalışılmış olması şartıyla değerlendirmeye alınabilir.
 - (12) Ders aşamasında danışman değişikliği teklifi yarıyıl sonunda değerlendirilir.
 - (13) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Yüksek lisans veya doktora tezinin teslim edileceği yarıyıl içerisinde, EYK tarafından kabul edilebilecek zorunlu haller dışında danışman değişikliği yapılmaz.
 - (14) İkinci danışman ataması sadece tez aşamasında yapılır.
 - (15) İkinci danışmanın, ilgili EABD/EASD başkanlığına veya enstitüye başvurusu halinde EYK kararı ile danışmanlığı sonlandırılabilir.
 - (16) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Senatonun belirlediği danışman atama ilkeleri ile sınırlı olmak kaydıyla, tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrencidir.
 - (17) Ders aşamasında danışman değişikliği öğrencinin talebi, yeni danışmanın ve EABD/EASD kurulunun onayı ile EYK tarafından gerçekleştirilebilir.
 - (18) Tezsiz yüksek lisans danışmanlığı danışmanlık yükünden sayılmaz ve ücret ödenmez.

Uzmanlık Alan Dersi ve Seminer Dersi Uygulaması

MADDE 17-

- (1) **(Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03) (Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03)** Tezli yüksek lisans programlarına kayıtlı öğrenciler, kredili derslerini tamamlaması halinde danışmanları tarafından yürütülmek üzere, tez önerilerinin ilgili EYK tarafından kabul edildiği tarihten itibaren danışmanı adına açılan Uzmanlık Alan Dersine kaydolur. Doktora/sanatta yeterlik programlarına kayıtlı öğrenciler, Tez Önerisi savunma sınavında başarılı bulunmaları halinde danışmanları tarafından yürütülmek üzere, tez önerilerinin ilgili EYK tarafından kabul edildiği tarihi izleyen yarıyıldan itibaren danışmanı adına açılan Uzmanlık Alan Dersine kaydolur. Her bir öğretim üyesi adına yüksek lisans bir, doktora bir olmak üzere iki adet Uzmanlık Alan Dersi açılır. Disiplinler arası anabilim dallarında da danışmanlık yapan öğretim üyeleri adına benzer şekilde birer Uzmanlık Alan Dersi daha açılabilir. Uzmanlık Alan Dersi öğrenci mezun oluncaya kadar devam eder.
- (2) Yabancı dilde eğitim veren lisansüstü programlarda danışmanlık görevi yürütecek öğretim üyelerine bu programlarda diğer lisansüstü dersler ile birlikte Uzmanlık Alan Dersi her yarıyıl için EABD/EASD başkanlığınca önerilir, EK ve Senato onayı ile açılır.
- (3) Uzmanlık Alan Dersi haftalık ders dağılımı, ders yükü ve ücrete esas ders saati cetvelinde gösterilir ancak sınav programlarında gösterilmez.
- (4) Seminer dersi haftalık ders programında gösterilir. Seminer dersi tezli yüksek lisans ve doktora programı için güz ve bahar yarıyıllarında EABD/EASD başkanı/danışman adına açılır. Seminer konusu ise öğrencinin tez danışmanı tarafından belirlenir ve takip edilir. Seminer dersini alan öğrencilerin sunumlarının konu, yer ve saat bilgileri EABD/EASD başkanlığı tarafından enstitüye bildirilir. Seminer dersinde yapılacak sözlü sunumlar enstitünün öngördüğü takvime göre danışman ve EABD/EASD başkanı/veya yetkilendirdiği öğretim elemanı nezaretinde dinleyicilere açık olarak yapılır.
- (5) Seminer dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve ortalamaya katılmaz.

Tez Önerisi Savunması, Tez İzleme ve Yeterlik Sınavları

MADDE 18-

- (1) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Tez önerisi ve tez izleme sınavları TİK üyelerinin tamamının katılımı ile gerçekleştirilir. Tez izleme/tez önerisi toplantılarına izinli, raporlu, görevli bulunmadığı halde ya da EYK tarafından uygun görülen haller dışında herhangi bir nedenle katılmayan üyenin komisyon görevi düşer ve yerine EABD/EASD tarafından yeni bir üye önerilir.
- (2) **(Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03) (Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03)** Tez izleme komitesi üyelerinin tamamının üniversite içinden olması durumunda, birisi ilgili EABD/EASD dışından seçilir. Üyelerden birinin üniversite dışından seçilmesi durumunda ise, ilgili anabilim/anasanat dalından veya EYK'nin uygun bulması durumunda başka anabilim/anasanat dallarından bir öğretim üyesi olabilir. Üniversite dışından en fazla bir öğretim üyesi komiteye seçilebilir. Emeklilik veya başka sebeplerle üniversite ile ilişkisi kesilen TİK üyesinin yerine danışman tarafından yeni bir üye önerilir.
- (3) Yeterlik sınavları, tez izleme komitesi için başvurular ve TİK toplantıları ilgili enstitünün akademik çalışma takviminde belirlediği zaman aralığında yapılır.
- (4) Tez önerisi/tez izleme sınavlarında olumsuz görüş beyan eden üye/üyelerin gerekçeleri tutanaklara eklenerek enstitüye gönderilir.
- (5) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Birinci tez izleme komitesi toplantıları hariç diğer toplantılar ESOGÜ/ESUZEM üzerinden uzaktan yapılabilir. Bu durumda;
 - a) **(Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03) (Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03)** TİK toplantılarına danışman olmamak kaydıyla sadece bir üye uzaktan katılabilir. Toplantı, danışman, diğer TİK üyesi ve öğrencinin hazır bulunduğu ortamda sadece üniversite dışındaki TİK üyesinin ESUZEM sistemi üzerinden katılımıyla gerçekleştirilebilir.
 - b) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Toplantı ESUZEM tarafından kayda alınır ve iki yıl saklanır. Bu amaçla ilgili EABD/EASD başkanlığı bilişim teknolojisini kullanacak üye ile danışman bilgilerini, sınav tarih ve saat bilgilerini enstitüye bildirir. İlgili enstitü ESUZEM'den üye ve öğrenci danışmanı için kullanıcı adı ve şifre olarak EABD/EASD başkanlığına bildirir
 - c) Bilişim teknolojisi yoluyla toplantıya katılan üyenin, toplantının sonunda öğrencinin başarılı veya başarısız olduğunu beyan etmesiyle bilişim teknolojisi kaydı sona erer.

- d) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Bu beyan olumlu ise toplantıdaki diğer üyeler tarafından tutanağa işlenerek imza altına alındıktan sonra; olumsuz ise ilgili üyenin yazılı gerekçesini danışmana göndermesi ve diğer sınav evrakına eklenmesiyle 3(üç) iş günü içinde enstitüye iletilir.
- e) **(Ek: Senato: 23.06.2021-16/03) (Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03)** Afet, salgın durumlarında tez izleme toplantısı tüm üyeler ve öğrencinin uzaktan katılımı ile ESOGÜ/ESUZEM üzerinden yapılabilir.
- (6) Ortak olarak yürütülen lisansüstü programlarda yeterli ve tez savunma jürilerine üniversite dışından atanacak jüri üyeleri ortak üniversitelerin dışında üçüncü bir üniversiteden olur.

Tez Teslimi, Tez Savunma Sınavı ve Mezuniyet

MADDE 19-

- (1) Tez savunma sınavı öncesi ve sonrası tez teslimi, tezin yazım kurallarına göre hazırlanması ve kontrolü, benzerlik (intihal) raporu alınması ve basım işlemleri, ilgili enstitü tarafından belirlenen kurallara uygun olarak öğrenci/danışman tarafından yürütülür.
- (2) **Değişik: Senato: 30.03.2022-13/02** Tez savunma sınavına girmek isteyen öğrenci ilgili enstitüye başvurarak benzerlik (intihal) raporu almak zorundadır. Tez Savunma Sınavı başarılı geçen öğrencinin sınav sonrası tezinde jüri üyelerince istenilen değişiklikleri yapıp cilt onayı aldığı tezi için danışmanın onayı ile tekrar benzerlik raporu alınır. Benzerlik raporu ile ilgili uygulama esasları Senato tarafından belirlenir.
- a) **(Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03) (Mülga: Senato 30.03.2022-13/02)**
- b) **(Mülga: Senato 30.03.2022-13/02)**
- c) **(Mülga: Senato 30.03.2022-13/02)**
- d) **(Mülga: Senato 30.03.2022-13/02)**
- e) **(Mülga: Senato 30.03.2022-13/02) (Mülga: Senato 30.03.2022-13/02)**
- f) **(Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03) (Mülga: Senato 30.03.2022-13/02)**
- g) **(Mülga: Senato: 30.03.2022-13/02)**
- h) **(Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03) (Mülga: Senato 30.03.2022-13/02)**
- (3) Mezuniyet şartlarını sağlamış, azami süresinin son yarıyılında olan öğrencilerin azami süresinin dolacağı yarıyılın en geç bütünleme sınavlarının sisteme not girişinin son gününe kadar Tez Savunma Sınavına girmiş olması gerekir.
- (4) Kayıtlı olunan yarıyılın ders bitim tarihine kadar Doktora/Sanatta Yeterlik Tez Savunma Sınavına girilmek istenmesi durumunda;
- a) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Öğrencinin içinde bulunulan ve kayıtlı olduğu yarıyılta yeni bir Tez İzleme Toplantısı yapılmaksızın Tez Savunma Sınavına girebilmesi için; EYK tarafından onaylanmış en az üç başarılı Tez İzleme Komitesi sınav sonucunun olması ve ayrıca gerekli bütün mezuniyet koşullarını sağlamış olması gerekir. Aksi halde kayıtlı olunan yarıyılta da Tez İzleme Toplantısı yapılır.
- b) **, Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Güz veya bahar yarıyılı bittikten ve yeni yarıyıl başlamadan önce (akademik tatillerde) savunma sınavına girmek için en son yarıyılta öğrencinin Uzmanlık Alan Dersine ve Doktora Tez Çalışması dersine kayıt yaptırmış ve dersleri başarıyla tamamlamış olması, Tez İzleme Toplantısının yapılmış ve öğrencinin başarılı bulunmuş olması ve toplamda en az üç başarılı Tez İzleme Komitesi sonucu ile gerekli bütün mezuniyet koşullarını sağlamış olması gerekir.
- (5) **Değişik: Senato: 23.06.2021-16/03** Tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili EABS/EASD kurulu/başkanlığının önerisi ve EYK'nin kararı ile atanır. Doktora programlarında Tez İzleme Komitesi üyeleri savunma sınavında jüri üyesi olarak bulunur. Emekli öğretim üyeleri danışmanlık yaptıkları tez savunma sınavı jürileri harışında diğer jürilerde görev alamaz. Öğrenci ilgili EYK kararını takip eden 5 gün içinde Enstitü tarafından şekilsel onay verilmiş ve orijinallik raporu alınmış ciltsiz tez nüshalarını jüri üyelerine ulaştırır. Yüksek lisans tez savunma sınavı, jürinin EYK'de belirlendiği tarihten en erken on (10) gün, en geç bir (1) ay, doktora tez savunma sınavı, jürinin EYK'de belirlendiği tarihten en erken on beş (15) gün, en geç bir (1) ay içinde yapılır.
- (6) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Tez savunma sınavlarına, jüri üyelerinden sadece bir üye ESOGÜ/ESUZEM üzerinden uzaktan katılabilir. Bu durumda;
- a) Tez savunma sınavı danışman, öğrenci ve diğer jüri üyelerinin hazır bulunduğu ortamda uzaktan katılacak jüri üyesinin ESUZEM sistemi üzerinden bağlanmasıyla gerçekleştirilir.
- b) Bu durumda sınavın tamamı ESUZEM tarafından kayda alınır. Bu amaçla ilgili EABD/EASD başkanlığı bilişim teknolojisini kullanacak jüri üyesi ile danışman bilgilerini, sınav tarih ve saat bilgilerini enstitüye bildirir. İlgili enstitü ESUZEM'den uzaktan katılacak jüri üyesi ve öğrenci danışmanı için kullanıcı adı ve şifre olarak EABD/EASD başkanlığına bildirir. Sınav sonunda, ilgili üyenin uzaktan Sınav Döküm Belgesi ESUZEM'den alınıp tez savunması sınav evrakına eklenerek enstitüye gönderilir.
- c) Bilişim teknolojisi yoluyla sınava katılan üyenin, sınavın sonunda öğrencinin başarılı veya başarısız olduğunu diğer jüri üyelerine beyan etmesiyle bilişim teknolojisi kaydı sona erer.
- d) Bu beyan olumlu ise sınavdaki diğer üyeler tarafından tutanağa işlenerek imza altına alındıktan sonra; olumsuz ise ilgili üyenin yazılı gerekçesini danışmana göndermesi ve diğer sınav evrakına eklenmesiyle 7 gün içinde enstitüye iletilir.
- e) **(Ek: Senato: 23.06.2021-16/03) (Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03)** Afet, salgın durumlarında tez savunma sınavları tüm üyeler ve öğrencinin katılımı ile ESOGÜ/ESUZEM üzerinden uzaktan yapılabilir.
- (7) Mezuniyete hak kazanan öğrenciye EYK kararıyla, danışman ve jüri tarafından imzalanmış tez ve nüshaları ile mezuniyet için gerekli belgelerini ve mezuniyet başvurusunu enstitü evrak kayıt birimine teslim ettiği tarihli bir diploma düzenlenir.
- (8) **(Ek: Senato: 23.06.2021-16/03)** Etik kurul onayı gerektiren çalışmalarda tez izleme veya tez savunma sınavı sürecinde jüri/komite üyeleri tarafından tez başlığı değişikliği önerilmesi durumunda önerilen yeni tez başlığı için ilgili etik kurul

onayı aranır.

Mazeret Sınavları

MADDE 20-

- (1) **Mülga (Senato: 27.03.2024-08/01)**
- (2) Öğrenci Mazeret sınavına katılmak için Mazeret Sınavı Başvuru Dilekçesi ve mazeretine ilişkin belgeyi en geç mazeretinin bitimini takip eden üç (3) iş günü içerisinde enstitüye teslim eder. Teslim tarihi olarak enstitü evrak kayıt tarihi esas alınır. Mazeret sınavları akademik takvimde belirtilen tarihte yapılır.
- (3) Mazereti ilgili EYK tarafından kabul edilen öğrenci mazeretinin süresi içinde derslere devam edemez ve sınavlara giremez. Bu süre zarfında girilen sınavlar EYK kararı ile iptal edilir.
- (4) Tez savunma, yeterlik, tez öneri ve tez izleme sınavları belirlenen tarihlerde yapılmak zorundadır. Resmî görevlendirilme, sağlık raporu, jüri üyelerinin çekilmesi ve EYK'nin uygun göreceği diğer zorunlu durumlarda yapılamayan sınavlar, EYK'nin belirleyeceği tarih aralığında gerçekleştirilir.
- (5) Mazeret sınavlarının mazeret sınavı yapılmaz. Ayrıca Uzmanlık Alan Dersi, Seminer, Yüksek Lisans Tez Çalışması, Doktora Tez Çalışması, Dönem Projesi, Doktora Yeterlik ve Tez Önerisi derslerinin mazeret sınavı yapılmaz.

Akademik İzin

MADDE 21-

- (1) Aşağıda belirtilen haklı ve geçerli nedenlere uygun özrünü belgeleyen öğrenci, ilgili EYK kararıyla her defasında bir yarıyılı geçmemek üzere dört yarıyıla kadar akademik izinli sayılabilir. Ancak sürekli sağlık sorunlarını bir sağlık kuruluşundan alınan sağlık raporu ile belgeleyenler bu süre kısıtlaması dışındadır.
Haklı ve geçerli nedenler şunlardır:
a) Bir sağlık kuruluşundan bir yarıyılı kapsayan aralıksız en az dört haftalık sağlık raporu alan öğrenciler ve doğum/hamilelik raporu bulunan öğrenciler, talepleri halinde en çok bir yarıyıla kadar EYK kararı ile akademik izinli sayılır. Öğrenciler; raporun başlama tarihinden itibaren, en geç yedi gün içinde durumlarını açıklayan dilekçe ve belgelerini enstitü müdürlüğüne bildirmek zorundadır. Bu sürede enstitüye bildirilmeyen başvurular kabul edilmez.
b) Tutukluluk hali,
c) Öğrencinin tecil hakkını kaybetmesi, tecilin kaldırılması veya askerlik görevini yerine getirme sebebi ile derslere devam etme, sınavlara girme imkânlarından yoksun kalması,
d) 2547 sayılı kanunun 7. Maddesinin d/2 fıkrasının 3. bendi uyarınca öğretimin aksaması sonucu doğacak olaylar dolayısıyla öğrenime Yükseköğretim Kurulu kararı ile ara verilmesi,
e) Mahallin en büyük mülki amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartıyla doğal afetler nedeniyle öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda kalması,
f) Öğrencinin, birinci derecede yakınlarının bakımından sorumlu olması nedeniyle öğrenimine ara vermek zorunda kaldığını belgelemesi,
g) Öğrencinin tabi olduğu disiplin yönetmeliği maddeleri itibarıyla öğrencilik sıfatını ortadan kaldırmayan ve Yükseköğretim Kurumlarından çıkarmayı gerektirmeyen mahkûmiyet hali,
h) Çalışan öğrencinin mesleği ile ilgili olarak eğitim, araştırma yapmak üzere işyeri tarafından yurtdışına görevlendirilmesi,
i) Lisansüstü çalışmaları ile ilgili olarak ve bunun danışmanı ve EABD/EASD başkanı tarafından onaylanması koşulu ile eğitim almak üzere yurtdışına çıkmak,
j) EYK'nin mazeret olarak kabul edeceği diğer durumlar,
k) Ülkemizi veya Üniversitemizi temsil amacıyla sportif faaliyetlere katılmak,
l) İzin süresi biten öğrenci yarıyıl başladıktan sonra en geç bir hafta içinde enstitüye başvurarak akademik takvimde belirtilen tarihlerde yarıyıl kaydını yaptırır.
- (2) Sağlık raporu ve beklenmedik haller dışında ilgili yarıyılın başlangıcından itibaren ilk dört hafta içinde yapılmayan akademik izin başvuruları işleme konulmaz.
- (3) Öğrencinin askere alınması veya tutuklu olması durumunda, mazeret süresinin başlamasından itibaren on beş gün içinde müracaatı halinde ilgili EYK kararı ile bu durumun başlangıcından sona ereceği tarihe kadar akademik izinli sayılır.
- (4) Akademik izin verilen öğrenciler, izinli oldukları süre içinde derslere veya ders sınavlarına ya da tez sınavlarına (tez önerisi, tez izleme, tez savunma) giremez. Bu süre içinde girilen dersler, ders sınavları ve tez sınavları geçersiz sayılır.

Yayın Şartı

MADDE 22-

- (1) Üniversitemiz enstitülerinde yapılan lisansüstü çalışmalarda tezlerin niteliğini artırmak ve öğrencilere bilimsel yayın yapma becerisi kazandırmak amacıyla tüm enstitüler için yayın şartı olarak aşağıdaki koşullar aranır. Tüm alanlarda makaleler yayımlanmış olmalı veya Cilt-Sayı veya DOI numarası ile belgelendirilmelidir. Tüm yayımlarda ilgili öğrencinin adresi olarak Eskişehir Osmangazi Üniversitesi adının geçmesi şartı aranır.
- (2) Yüksek lisans tezinin teslimi ve savunma sınavına girebilmek için yüksek lisans öğrenimi süresince tez çalışmasından üretilmiş aşağıdaki yayın şartlarından birini sağlamış olmak gerekir.
a) Ulusal veya uluslararası bilimsel toplantılarda sözlü ya da poster olarak sunulan ve tam metin/özet metin olarak yayımlanan en az bir bildiri,
b) SSCI, SCI, SCI-Expanded veya AHCI kapsamındaki dergilerde en az bir makale,
c) Uluslararası alan indeksleri (Eğitim Bilimleri Enstitüsü için ÜAK tarafından belirlenmiş doçentlik alan indeksleri veya Enstitü Dergisinde, diğer enstitüler için ise ilgili EYK tarafından belirlenen alan indeksleri) kapsamındaki dergilerde en az bir makale,
d) Diğer uluslararası hakemli dergilerde (sanat ve tasarım alanında tanınmış dergiler dâhil) en az bir makale,

- e) SSCI, SCI, SCI-Expanded veya AHCI kapsamındaki dergilerde Sağlık Bilimleri Enstitüsü için en az bir olgu sunumu, Fen Bilimleri Enstitüsü için en az bir teknik not,
- f) Diğer uluslararası hakemli dergilerde Sağlık Bilimleri Enstitüsü için en az bir olgu sunumu, Fen Bilimleri Enstitüsü için en az bir teknik not,
- g) ULAKBİM tarafından taranan ulusal hakemli dergilerde en az bir makale,
- h) ULAKBİM tarafından taranan ulusal hakemli dergilerde Sağlık Bilimleri Enstitüsü için en az bir olgu sunumu, Fen Bilimleri Enstitüsü için en az bir teknik not,
- i) ULAKBİM kapsamı dışındaki diğer ulusal hakemli dergilerde en az bir makale,
- j) ULAKBİM kapsamı dışındaki diğer ulusal hakemli dergilerde Sağlık Bilimleri Enstitüsü için en az bir olgu sunumu, Fen Bilimleri Enstitüsü için en az bir teknik not,
- k) Danışman/Anabilim/Anasanat dâli görüşü ile EYK tarafından uygun görülen kurum içi veya kurum dışı kaynaklı (TÜBİTAK, TÜBA, Avrupa Birliği, Kalkınma Ajansları) tez çalışması ile ilgili en az bir projede, belgelendirmek kaydı ile yürütücü/ araştırmacı/en az 3 ay süreyle bursiyer olarak görev almış olmak,
- l) Anasanat dallarında tez konusu ile ilgili olmak şartıyla bir kişisel sergi (Sanat Galerisinde) açmış olmak,
- m) **(Ek: Senato: 10.9.2025 16/03)** Ulusal/uluslararası bir kitap/kitap bölümü yazmış olmak,
- (3) Doktora/Sanatta Yeterlik tezinin teslimi ve savunma sınavına girebilmek için Doktora/Sanatta Yeterlik öğrenimi süresince tez çalışmasından üretilmiş aşağıdaki yayın şartlarından birini sağlamış olmak gerekir.
- a) SSCI, SCI, SCI-Expanded veya AHCI kapsamındaki dergilerde en az bir makale,
- b) Uluslararası alan indeksleri (Eğitim Bilimleri Enstitüsü için ÜAK tarafından belirlenmiş doçentlik alan indeksleri veya Enstitü Dergisinde, diğer enstitüler için ise ilgili EYK tarafından belirlenen alan indeksleri) kapsamındaki dergilerde en az bir makale,
- c) Diğer uluslararası hakemli dergilerde (sanat ve tasarım alanında tanınmış dergiler dâhil) en az bir makale,
- d) SSCI, SCI, SCI-Expanded veya AHCI kapsamındaki dergilerde Sağlık Bilimleri Enstitüsü için en az bir olgu sunumu, Fen Bilimleri Enstitüsü için en az bir teknik not,
- e) Diğer uluslararası hakemli dergilerde Sağlık Bilimleri Enstitüsü için en az bir olgu sunumu, Fen Bilimleri Enstitüsü için en az bir teknik not,
- f) ULAKBİM tarafından taranan ulusal hakemli dergilerde en az bir makale,
- g) ULAKBİM tarafından taranan ulusal hakemli dergilerde Sağlık Bilimleri Enstitüsü için en az bir olgu sunumu, Fen Bilimleri Enstitüsü için en az bir teknik not,
- h) ULAKBİM kapsamı dışındaki diğer ulusal hakemli dergilerde en az bir makale,
- i) ULAKBİM kapsamı dışındaki diğer ulusal hakemli dergilerde Sağlık Bilimleri Enstitüsü için en az bir olgu sunumu, Fen Bilimleri Enstitüsü için en az bir teknik not,
- j) Ulusal veya uluslararası bilimsel toplantılarda sözlü ya da poster olarak sunulan ve tam metin olarak yayımlanan en az bir bildiri ve ulusal veya uluslararası bilimsel toplantılarda sözlü ya da poster olarak sunulan ve özet metin / tam metin olarak yayımlanan en az bir bildiri olmak üzere toplam en az iki bildiri,
- k) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Ulusal/uluslararası bir kitap / kitap bölümü yazmış olmak
- l) Danışman/Anabilim/Anasanat dâli görüşü ile EYK tarafından uygun görülen kurum dışı kaynaklı (TÜBİTAK, TÜBA, Avrupa Birliği, Kalkınma Ajansları) tez çalışması ile ilgili en az bir projede, belgelendirmek kaydı ile yürütücü/ araştırmacı olarak görev almış olmak,
- m) Anasanat dallarında tez konusu ile ilgili olmak şartıyla Sanatta Yeterlik öğrenimi süresince bir kişisel sergi (Sanat Galerisinde) açmış olmak.
- (4) **Değişik: Senato: 10.09.2025-16/03** Yayın şartı için sunulan ve tez çalışmasından üretilen makale ve bildirimlerde danışmanın (varsa ikinci danışmanın) ve öğrencinin ismi mutlaka yer alır. Danışmanın (varsa ikinci danışmanın) yayında isminin geçmesini istememesi durumunda gerekçeli feragat yazısı alınır.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 23-

- (1) Bu uygulama esaslarında belirtilmeyen durumlarda ilgili EYK, yürürlükte olan Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre karar verir.

Yürürlükten Kaldırılan Senato Kararları

MADDE 24-

- (1) Bu Uygulama Usul ve Esaslarından önce yürürlükte olan 09.12.2010 Tarih ve 34/5 numaralı Senato kararı ile kabul edilen “Diğer üniversitelerin ilgili enstitülerinde öğrenci olup, araştırma görevlisi olanların yatay geçiş koşullarının görüşülmesi” hakkındaki karar yürürlükten kaldırılmıştır.
- (2) Bu Uygulama Usul ve Esaslarından önce yürürlükte olan 19.01.2011 Tarih ve 3/1 numaralı Senato kararı ile kabul edilen “Yüksek lisansını tamamlayan üniversitemiz araştırma görevlilerinin doktora programlarına kabulünde kontenjan konusunun görüşülmesi” hakkındaki karar yürürlükten kaldırılmıştır.
- (3) Bu Uygulama Usul ve Esaslarından önce yürürlükte olan 09.05.2012 Tarih ve 11/6 numaralı Senato kararı ile kabul edilen “Üniversitemiz öğretim elemanı kadrosunda bulunanların doktora öğrenimi yapabilmeleri için gerekli şartlar” hakkındaki karar yürürlükten kaldırılmıştır.
- (4) Bu Uygulama Usul ve Esaslarından önce yürürlükte olan 02.12.2015 Tarih ve 25/7 numaralı Senato kararı ile kabul edilen “Yüksek lisansını tamamlayan üniversitemiz araştırma görevlilerinin doktora programlarına kabulünde kontenjan konusunun görüşülmesi” hakkındaki karar yürürlükten kaldırılmıştır.
- (5) Bu Uygulama Usul ve Esaslarından önce yürürlükte olan 11.01.2017 Tarih ve 2/9 numaralı Senato kararı ile kabul edilen “Yabancı uyrukluların kendi hesabına yüksek lisans veya doktora yapmak üzere adaylık başvurularında ve

kabulünde uygulanacak usul ve esasların görüşülmesi” hakkındaki karar yürürlükten kaldırılmıştır.

- (6) Bu Uygulama Usul ve Esaslarından önce yürürlükte olan 14.06.2017 Tarih ve 14/3 numaralı Senato kararı ile kabul edilen “Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Lisansüstü Öğrencilerinin akademik izin talepleri için haklı ve geçerli nedenler” hakkındaki karar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 25-

- (1) Bu Uygulama Usul ve Esasları, ESOGÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine bağlı olarak ESOGÜ Senatosunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.
- (2) **Değişik: Senato: 31.03.2021-09/03** Bu Uygulama Usul ve Esaslarının 22. Maddesinde tüm fıkralar 2020-2021 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılından itibaren kaydolan öğrencileri kapsar.
- (3) Bu Uygulama Usul ve Esaslarının 24. Maddesinin 2. ve 4. fıkraları 2020-2021 eğitim-öğretim yılının bahar yarıyılından itibaren uygulanır.
- (4) Bu Uygulama Usul ve Esaslarını Rektör yürütür.